

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:9

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, Zwolle; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groshuis, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr A. Ringma, Soerabaja; Dr J. C. Rullmann, Waasenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thij, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielinga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f125 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f1750 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentieën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Het voornaamste huwelijksdoel. — Uit de Schrift: Transfiguratie. (Luk. 9: 31, 32). — Kerkelijk Leven: Reorganisatie, geen reformatie. VII. Preken op advertentie. — Literatuur en Kunst: H. Kuyper-v. Oordt, De Lofzang der Schameelen. — Pop.-Wetensch. Scheinen: Johan Albrecht Bengel (1687—1752). I. — Musikaal Kroniek: De Maatschappij tot bevordering der Toonkunst en haar geslenkboek. — Kerkelijk Leven in Ned.-Indië: Wat in Indië aan de ziele is. — Perschoonw. — Kerknieuws.

HET VOORNAAMSTE HUWELIJKSDOEL.

Dezer dagen bevatte „De Maasbode“ een tweetal artikelen over het huwelijk.

Daarin werd o.m. betoogd, dat God als hoofd-doel van het huwelijk heeft gesteld de voortbrenging en de opvoeding der kinderen.

Als ondergeschikt doel werd vervolgens genoemd onderling hulpbetoon en liefde der echtgenooten.

Dit gevoelen wordt niet alleen door Roomschen voorgestaan.

Het vindt ook aanhang in onze Gereformeerde kringen.

En dat niet slechts in den tegenwoordigen tijd. Maar reeds van ouds.

Men heeft daaruit allerlei conclusies getrokken. Zoo h.v. heeft men daarop gebouwd, dat de staat der rechtvaardigheid slechts heel kort kan hebben geduurd, want anders zou aan het eerste menschenpaar wel een eersteling zijn geboren. Immers, het huwelijk in het Paradijs zou zijn hoofddoel niet hebben gemist. Alles was zeer goed en dat gold natuurlijk ook van het huwelijk.

Wij willen niet nader onderzoeken, hoe men tot zulk een opvatting gekomen is.

We houden het er voor, dat de Grieksche-Romeinsche huwelijksbeschouwing hierna niet geheel vreemd is.

Wel dient men zich af te vragen of zulk een opvatting gegrond is op de Schrift.

En dan is er zelfs geen diepgaande Schriftkennis voor vereischt om in te zien, dat zij ten eenenmale onhoudbaar is.

Alleen behoort men dan die Schriftkennis los te maken van traditioneele theorieën.

Bij de schepping van de vrouw wordt het voornaamste doel van het huwelijk uitdrukkelijk genoemd.

In Gen. 2:18 lezen we: „Ook had de Heere God gesproken: het is niet goed, dat de mensch alleen zij; Ik zal hem een hulpe maken, die als tegenover hem zij“.

En in Gen. 2:20 wordt gezegd, dat Adam zelf ook reeds tot de ontdekking was gekomen, dat hij geen hulp tegenover zich vond.

In deze oorkonde van het huwelijk wordt de verhouding van man en vrouw principiëel aangegeven.

De vrouw is den man tot een hulp besteld. Daarin ligt haar voornaamste taak en roeping.

De man is zonder de vrouw en de vrouw zonder den man strikt genomen niet compleet.

Eerst als uitvloeisel van deze verhouding wordt op de voortplanting gezinspeeld.

Want als God de vrouw uit den man had geschapen en Adam haar had verwelkomd: deze is ditmaal heen van mijn beenen en vleesch van mijn vleesch, wordt er aan toegevoegd: „Daarom zal de man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aankleven en zij zullen tot één vleesch zijn“ (Gen. 2:24).

Hiermee is Gen. 1:28 niet in strijd.

Men lette er wel op, dat men daar te doen heeft met een zegen.

Er staat toch: God zegende hen en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt en vervult de aarde en onderwerpt haar.

God verbond aan het huwelijk den kinderzegen, den bevolkingszegen, waardoor de mensch in staat zou zijn de aarde te onderwerpen.

Maar volstrekt wordt hier de voortplanting niet als eerste doel voorgesteld.

Ook de zegen duidt meer op een gevolg dan op een doel.

Nog meer klem verkrijgt dit door wat Paulus in EL 5 schrijft.

Als hij over de huwelijkspligten heeft gehandeld, laat hij volgen: deze verborgenheid is groot, doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de gemeente.

Het voornaamste doel van het huwelijk is om de liefdesrelatie tusschen Christus en Zijn kerk af te schaduwen.

Al wat voorts in het huwelijk ligt opgesloten, moet daaraan ondergeschikt gemaakt.

In de akte der voortbrenging ligt op zichzelf niets zondigs en onheils.

Alleen wordt zij in den staat der zonde tot een middel om de erfsmet te verbreiden.

En hiervan gaat niets af: ook al wordt zij gelijk het behoort geadeld door geestesrelatie, zij is toch te zeer lichamelijk, dan dat zij ooit hoogste doel van de huwelijksverhienis zou kunnen zijn.

Men moge het romantisch dwepen met de ziels-gemeenschap nog zoo sterk afkeuren, in de ziel ligt toch het zwaartepunt van den mensch en van alle menschelek leven.

Wel beschouwd is het dan ook een naar beneden halen van het huwelijk, indien men de voortbrenging en de vermenigvuldiging vóór het overwegend ziellijke stelt.

En het tot een hulp-zijn heeft wel een alzijdige betekenis, maar de ziels-hulp en ziels-steun staat daarbij toch in het centrum.

Ten deze de lijn zuiver te trekken is ook praktisch gesproken van groot gewicht.

Indien werkelijk voortbrenging het voornaamste doel ware, dan zouden zij, wier echt niet met kinderen is verrijkt, zich moeten beklagen, dat hun huwelijk zijn eigenlijke doel heeft gemist.

Al zouden zij daarin terecht niet zien een gevolg van persoonlijke zonde, toch zouden zij het ontbreken van kinderen hebben te beschouwen als een vloek, die als straf van algemeene zonde hen in het bijzonder treft.

En hoewel het op zichzelf ondenkbaar is, dat in onzondigen staat permanente onvruchtbaarheid zou voorkomen, hoewel er zeer atellig verband moet gezocht tusschen zonde en onvruchtbaarheid, dit geeft nog niet het recht om hier van een vloek te spreken.

De vloek, door God om der zonden wil geboden, bestaat in de smart, waaronder het baren plaats grijpt.

Kinderloosheid is wel een uitblijven van zegen. Maar een uitblijven van zegen is nog niet hetzelfde als een vloek.

De vloek grijpt dieper in.

En allermindst mag een huwelijk zonder kinderen als minderwaardig worden voorgesteld.

Het heeft ook zonder voortbrenging heiligen zin.

Het staat in niets beneden het huwelijk, dat rijk is aan kinderen.

Want wat niet werd verkregen is niet het voornaamste, maar een daaraan ondergeschikt doel. Zeker, dat kan leed veroorzaken.

God werkt een natuurlijk verlangen naar kinderen in het hart.

Maar wordt dat verlangen niet bevredigd, het huwelijk blijft er even volwaardig om.

Stelt men zich op het standpunt, dat de voortbrenging het voornaamste doel is, dan moet het huwelijk, waarbij door ziekte of ouderdom de kans der vruchtbaarheid is buitengesloten, van meet af op lager plan worden geplaatst.

Zulk een beschouwing drukt het lot van hen, die van te voren weten, dat geen kinderen zullen zitten rondom hun tafel en daarvan de bitterheid reeds bij de huwelijksafluiging begonnen, nog zwaarder naar beneden.

Het moet voor hen een beklemmende gedachte zijn slechts voor een ondergeschikt doel een huwelijk aan te gaan.

Trekt men echter de lijnen zuiver naar de Schriften, dan maakt men het hun, die den kinderzegen derven, niet moeilijker, dan zij het vaak reeds hebben.

Dan schuurt en slijpt men niet alle idealisme van het huwelijk af.

Dan staat het er zoo voor: het allereerste, het voornaamste doel van het huwelijk kan door hen, voorzover het onvolmaakte dit toelaat, worden gerealiseerd. Dat is een troost voor hen, die het daaraan ondergeschikte, het tweede doel nooit bereiken.

Het is uitzinnend te verstaan, waarom tegenwoordig van Roomsche zijde zoozeer op voortbrenging als voornaamste doel van het huwelijk nadruk wordt gelegd.

Rome bevecht de kunstmatige onvruchtbaarheid of kinderbepierking, door het neo-malthusianisme gepropageerd, met alle haar ten dienste staande middelen.

Zij ziet in het neo-malthusianisme een der ernstige gevaren voor de maatschappij.

Wij zijn het daarin volkomen met haar eens.

Wij hopen in den strijd tegen dat kwaad bij haar niet achter te staan.

Maar daarom is het nog niet geoorloofd zich te bedienen van een argumentatie, die wel klemmend lijkt, doch den toets der Heilige Schrift niet kan doorstaan.

Ook al neemt men met ons de voortbrenging als tweede doel des huwelijks aan, zoo komt men daarmee het neo-malthusianisme in het minst niet in het gevele.

Want ook dit tweede doel, hoezeer ondergeschikt aan het eerste, is door God zelf gesteld.

Als diep zondig zou de houding moeten veroordeeld van hen, die redeneerden: omdat dit doel eerst in de tweede plaats komt, kunnen wij het wel elimineeren.

Dat is een ontwrichten van een ordinantie Gods.

Geen Gereformeerde, die licht daarover denkt.

En ook hier gaat het weer door: wie in het mindere niet getrouw is, hoe zal hij het zijn in het meerdere?

Daarenboven: die tweeërlei doeleinden liggen niet als Oost en West van elkander verwijderd.

In normale gevallen is de voortbrenging een der belangrijkste middelen van het doel: tot-hulp-zijn.